

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

486. An in casu pensionis reservatæ cum dicta clausula: dummodò, & cum consensu Resignantis, non aliàs, nec aliter, in totum corruentis ob excessum, dictus Resignans possit redire ad beneficium ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Quaestio 485. An, narrato valore, eoque non justificato; vel etiam an falso narrato valore, reductioni sit locus, an vero in totum corrumpat pensio?

Respondeo primò: Narrato valore, eoque non justificato in toto, etiam si in modico, unde falsa diceretur narrativa, pensio corrumpit in totum, & non admittitur reductio seu aequitas moderativa ad proportionem veri valoris, & sic illud: qui cadit à syllaba cadit à toto, hic locum habet. Card. de Luc. de pens. d. 6. n. 12. Idem tradit Lott. l. 1. q. 41. n. 26. Et sic, sub distinctione tamen, nimirum, ut si pensionarius in justificatione valoris per ipsum narrati deficiat, vel si titularis assumpto in se onere probandi probet, valorem falsò expressum, pensio in totum corrumpat, & non sustineatur in ulla parte; si defectus sit infra congruam semel determinatam (intellige vel expressè, ut dum Papa expressè eam determinat per clausulam: dummodo remaneant tot pro titulari: vel tacitè, ut cum illa consequitur ex supposita quantitate fructuum, & determinata quantitate pensionis, v. g. si narrati fructus sint 200. ducati, & Papa reservet 100. sive cum clausula: modò medietatem non excedit, consequitur enim tunc determinatam congruam rectori 100. ducati) secus verò, si dictus defectus sit supra congruam; eò quòd tunc nulla sit ratio, ut nò sustineatur pensio illa in minore quantitate constituta. Siquidem valor pensionis, ut Lott. n. 30. & 31. principaliter exprimendus pro statuenda congrua favore ipsius titularis, adeoque quamvis expressio valoris pensionis sit falsa, quia tamen est falsitas commissa supra verum valorem pensionis, non præjudicat titulari, sed potius ei maximè prodest; cum vel sic determinetur ei, seu reliquatur major congrua; & sic falsitas ista, cum careat omni dolo, non est considerabilis. Neque tamen etiam negat Lott. n. 32. posse ex hoc capite pensionem alterari & reduci; sed solum hinc sequi negat, quòd tota corrumpat. Quod ipsum tamen etiam limitat, n. 33. nimirum in hoc casu pensionem in totum fore nullam, si pensio reservata esset in quantitate individuà; nihil autem prohibeat id, quod naturà dividuum est, ex mente disponentis individuum effici, quod ipsum in hac materia contingat; cum e converso expressio fructuum sit à determinandam principaliter ipsam pensionem, & consecutivè ad determinandam congruam titularis, nempe in pensionibus, quæ reservantur ex causa resignationis; in his enim quia resignans seu pensionarius protestatur, se nec aliter, nec alio modo velle resignare, quam reservatà sibi validè pensione in tanta quantitate propter dictam clausulam, quæ conditionem, & sic formam importat, quod aliàs erat naturà sua dividuum, est effectum individuum vi formæ, ac propterea aequit valere in parte & in parte non, ita Lott. à cit. n. 33.

2. De cetero ubi expressus valor falsus per ascensum, adhuc locum fore pensionis reductioni (saltem dum ageretur non cum primo resignatario, in quo intrat fortè specialis ratio; sed cum ejus successore directè proviso per Papam ex vacatione per mortem) si hæc duo copulativè concurrant, nempe deficientia doli in resignante seu pensionario (dum fortè is à Curia absens, ubi supplicatio cum dicta narrativa concepta fuit, in mandato dato ad resignandum fecit veram expressionem valoris, idemque fecit resignatarius in mandato da-

P. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

to ad consentiendum pensioni, ita ut error ille commissus per expeditorem) & verisimilis voluntas Papæ, pro ut ea colligitur ex pluribus consimilibus resignationibus beneficiorum ejusdem Ecclesie sub narrativa ejusdem valoris, & cum reservatione consimilis, vel etiam majoris pensionis per eundem Papam aliòsque prædecessores, tradit Card. de Luc. de pensio. d. 12. à n. 5. & d. 14. n. 9. & d. 6. n. 7. juncto n. 11. & d. 4. n. 6.

Quaestio 486. Incidens, num ergo in casu pensionis reservata cum dicta clausula: dummodo; & cum consensu resignantis non aliàs, nec aliter, in totum corrumpat ob excessum, dictus resignans possit redire ad beneficium resignatum, & sit restituendus ad possessionem illius?

Respondeo negativè Garc. p. 1. c. 5. n. 441. dum resignans ipse fuit in culpa, quia sciens tantam pensionem non habere locum, tamen sic resignavit. Respondet contra affirmativè idem Garc. n. 436. idem tenet Barb. juris Eccles. l. 1. c. 39. §. 3. nu. 45. (nimirum in casu, ubi dictum excellum nescivit) eò quòd, licèt tunc resignans acceptando reservationem pensionis cum clausula dummodo & c. & dando consensum tali resignationi, consentiat nullitati pensionis, si non purificetur dicta clausula seu conditio, sive non remaneant 100. & c. non tamen consentit, ut resignatio maneat valida; quin imò velit contrarium, cum resignet, reservatà sibi validè, ut putat, dictà pensione, & non aliter, nec alio modo. citat & recitat pro hac posteriore responsione Rotam in Arbina pens. 4. Decemb. 1600. non obstante, quòd contrarium senserat Rota in Senensi pens. 12. Jan. 1596. quam recitat. num. 435.

Quaestio 487. Quandoam igitur, & qualiter in specie reducenda pensio, quando ea ab initio seu tempore impositionis non fuit excessiva?

Respondeo ad primum: Dum apposita clausula: quod annullari, reduci aut minus non possit pensio (uti ea quandoque solet apponi teste Mand. tr. de signat. grat. tit. de pens. col. penult. apud Paris. l. 6. q. 2. n. 143.) de crescentibus etiam fructibus seu redditibus, reduci non poterit, ita supponere videtur Paris. loc. cit.

2. Respondeo ad primum secundò: de cetero, diminutus ex post redditibus in tanta quantitate, ut solutà pensione non maneat congrua titulari, nihil est, quin diminui debeat quantitas pensionis. Lott. l. 1. q. 42. nu. 54. ex Gig. de pens. q. 35. nu. 8. cum communi. atque Lott. ibid. n. 57. id sanè longè facilius admitti, si contingeret, prædium ali-quod insigne evinci, seu per evictionem divelli à beneficio; modò beneficiarius ipse probet, solutà pensione, restantes fructus sibi non sufficere pro congrua, citat pro hoc Rotam in Aquensi pens. 4. Maii. 1604. quin & in eadem decisum ait 10. Martii 1610. intentionem titularis pro reductione semel fundatam ex justis istiusmodi circumstantiis minimè posse elidi per oblationes pensionarii de conducendo redditus latius, seu pro majore quantitate; cum neque sic concludatur ad valorem, neque Ecclesia possit cogi ad locandum, cui etiam id minimè unquam expedit ob occasionem litigii.

X

3. Respon-